

DE 'ZIEPKISTEREES' VAN TONGERLO

Wouter Van de Broek - Originaliteit verdient ook een prijs

Zeepkistenraces

Wat begon in de jaren '30 met een Amerikaanse zeepfabrikant die voor zijn kinderen zelf kleine wagentjes bouwde, groeide al snel uit tot talrijke wedstrijden in de Verenigde Staten. Deze traditie stak later de oceaan over, en tegenwoordig worden er wereldwijd zeepkistenraces georganiseerd. Ook in Tongerlo, een deelgemeente van Bree, worden de straten elk jaar omgetoverd tot een heus stratencircuit. Op de **eerste zondag van de maand september** vindt dan de befaamde en beruchte 'Ziepkisterees' (zeepkistenrace) plaats, een traditie die al meer dan een decennium bestaat en heel wat volk op de been brengt. Het evenement lokt zo'n 2000 toeschouwers en dat is veel voor een deelgemeente met net iets meer dan 1000 inwoners.

Vorbereidingen

De voorbereidingen van de race beginnen al vroeg. Het **comité** van zeven start met de voorbereidingen in **februari en maart**. Overal in het dorp worden banners uitgehangen en via sociale media lanceert men een campagne om deelnemers alvast warm te maken. Ook de zoektocht naar sponsors begint dan. De sponsors zorgen voor een podiumwagen, mobiele tapwagens, strobalen, een groot LED scherm, een grote tijds klok... De andere taken worden verdeeld. Iemand van het comité zorgt voor de nodige vergunningen. Met de stad Bree worden afspraken gemaakt. De stad zorgt immers voor het afsluiten van de Keyaertstraat, levert de dranghekken en zorgt voor de signalisatie van de tijdelijke omleidingen. Het bestuur van de Zuid-Willemsvaart, de verantwoordelijken van het fietsroutenetwerk en het Rode Kruis worden gecontacteerd zodat zij dit event tijdig kunnen inplannen en de nodige maatregelen kunnen nemen. Heel Tongerlo en Bree worden wakker geschud om zich voor te bereiden op het evenement van het jaar!

De race zelf is op zondagmiddag maar op vrijdagavond schieten de organisatoren en de vrijwilligers al in actie. De straat wordt afgezet, de nadarhekken zijn gearriveerd evenals de strobalen. Het parcours is uitgetekend en wordt opgebouwd. De parcoursbouwer wordt geholpen door de KSA van Tongerlo die helpt om de chicane aan te leggen, de scherpe bocht naar links op het einde van het circuit te beveiligen en om de aankomst voor café de Kieper te markeren met de finishlijn onder de grote aankomstboog.

De verantwoordelijke voor 'den tap' begint met het opstellen van zijn **'VIP dorp'** met tapwagens, koelwagens en alles wat erbij komt kijken. Trouwens, elke toeschouwer wordt hier als VIP behandeld en om het feest inclusief te houden worden er zeer democratische prijzen gehanteerd.

De vijf springkastelen voor het **kinderdorp** worden geleverd; die zorgen er op de racedag voor dat ook de allerkleinsten zich kunnen uitleven. De KSA-vreulie (vrouwen) bekommeren zich hierover en zij staan ook in voor de schminkstand.

Op zondagvoormiddag moeten alle racers zich met hun zeepkist zich aanmelden op de parking van de vroegere AVEVE, die voor de gelegenheid tot pitlane is omgebouwd. **De voertuigen worden goedgekeurd en bezoekers kunnen de deelnemende kisten bewonderen en fotograferen.** Hier worden de voertuigen gekeurd en kunnen de bezoekers de deelnemende kisten bewonderen en fotograferen. Na de keuring worden de bolides naar boven geduwd en als iedereen boven is geraakt kan de race beginnen.

Deelnemers

Het belangrijkste van de race zijn de deelnemers en hun zeepkisten. Daarom krijgen alle deelnemers van de voorgaande edities een persoonlijke uitnodiging met de vraag om ook aan de volgende editie deel te nemen. De carnavalsvereniging van Bree is altijd een van de eerste ingeschreven. Hun doel is niet zozeer om als eerste over de streep te bollen maar wel om het volksfeest nog meer op te vrolijken. En de 'rees' krijgt stilaan ook **internationale naam en faam**, want er hebben al verschillende kisten uit Nederland deelgenomen!

De zeepkistenwedstrijd

Op het circuit zijn geen brullende motoren noch de geur van verbrand rubber. De zeepkisten mogen immers **niet aangedreven** worden. Ze rijden de helling af van de brug over de Zuid-Willemsvaart. Dat wil echter niet zeggen dat de deelnemende bolides niet aan strenge **technische- en veiligheidsnormen** moeten voldoen. De maximum breedte, lengte en hoogte liggen vast, de zeepkist moet over betrouwbare remmen beschikken en minstens drie wielen hebben die gelijktijdig de grond raken. Van de piloten en copiloten wordt verwacht dat ze een lange broek dragen, een passende helm, gesloten schoenen, een trui met lange mouwen en handschoenen. Voertuigen of piloten die niet voldoen aan deze eisen worden helaas onherroepelijk geweigerd.

Er zijn **2 reeksen**, één voor piloten onder de 15 jaar en de andere voor piloten boven de 15 jaar. Elke kist mag vier keer afdalen en alleen **de beste tijd telt**. Dit wordt allemaal nauwgezet geregisseerd door de wedstrijdleider die erop toeziet dat alles ordelijk, vlot en veilig verloopt. De tijden die de deelnemers realiseren worden op een grote klok weergegeven zodat iedereen de tussenstanden kan volgen.

De toeschouwers kunnen de piloten aanmoedigen naast het parcours achter de nadarafsluiting, maar de race kan ook gevolgd worden op een groot ledscherm in het VIP dorp. Op die plaats heeft men niet alleen een overzicht op het circuit maar ook op de finishlijn en staat men nooit ver van een biertapwagen. Dat is een belangrijk voordeel op warmere dagen.

Om 17 uur is het gedaan met racen en worden de **laureaten gehuldigd**. Niet enkel de **winnaars** krijgen een trofee, maar er zijn ook prijzen voorzien voor de **mooiste zeepkist** en de **grootste pechvogel** van de dag.

Na de race werken de organisatoren en vrijwilligers door, want om middernacht moet de straat immers weer open. Tenslotte eindigt de dag voor de medewerkers met een lekker fris pintje en wordt er nog wat na gekeuveld over weeral een geslaagde editie. De enthousiaste reacties van de deelnemers en toeschouwers, daar doen we het voor. Er worden die avond zelfs al plannen gesmeed om van de volgende editie een nog groter succes te maken.

**Gebaseerd op een interview door Werner Van de Broek met zijn zoon Wouter (20 november 2023).*

**Deze inzending kadert binnen het project Beleving. 100 levende gebruiken en tradities in Limburg. Een initiatief van het Limburgs Volkskundig Genootschap, in samenwerking met ECRU Erfgoed en Erfgoed Haspengouw, Werkplaats immaterieel erfgoed, Openluchtmuseum Bokrijk, Heemkring Vaart, Haspengouw. TV vzw, Academie voor Streekgebonden Gastronomie en AVANSA-Limburg.*

INZENDER

Wouter Van de Broek

LOCATIE

3690 Tongerlo

PERIODE

Eerste zondag van de maand september

THEMA

Sport en spel

TREFWOORD

#feest #eten #drinken